

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Rodinné Věci a Dědictví](#) > [Majetek V manželství a Registrovaném Partnerství](#) > [Majetkové Poměry V Manželství](#) > [Finland](#)

Majetkové poměry v manželství

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Finsko

1 Existuje v tomto členském státě zákonná úprava majetkových poměrů v manželství? Co je v ní stanoveno?

Finská úprava majetkových poměrů v manželství vychází z koncepce odloženého společného jmění. To znamená, že během manželství je majetek v odděleném vlastnictví, zaniklo-li však manželství, je rozdělen mezi manžely rovným dílem.

Uzavření manželství nemění vlastnictví majetku manželů. Podle finského zákona o manželství (*Avoliittolaki* 234/1929) zůstává majetek, který vlastní každý z manželů před uzavřením sňatku, během manželství i nadále ve vlastnictví dotyčného manžela. Majetek, který manželé během manželství nabyli či získali jako dědictví nebo dar, rovněž zůstává v jejich vlastnictví. Kromě vlastnictví jsou oddělené i dluhy, což znamená, že každý z manželů odpovídá sám za dluhy, jež vznikly před uzavřením manželství nebo během manželství. Oba manželé však odpovídají společně za dluh, který některému z manželů vznikl v souvislosti se zaopatřením rodiny.

V rámci finské úpravy majetkových poměrů v manželství má každý manžel manželské právo na majetek druhého manžela. Toto právo přiznává každému z manželů, nebo vdově či vdovci a dědicům zesnulého manžela nárok na polovinu čistého jmění manželů v době rozdělení majetku manželů v případě zániku manželství. Manželské právo se vztahuje na veškerý majetek bez ohledu na to, jak a kdy jej manželé nabyli nebo získali před uzavřením manželství. Manželé se však mohou rozhodnout, že manželské právo v manželství uplatňovat nebudou, a to uzavřením smlouvy o úpravě majetkových poměrů v manželství. Manželské právo se nevztahuje rovněž na majetek, který některý z manželů získá na základě převodu, daru, závěti nebo doložky o obmyslení, podle níž budoucí manžel oprávněné osoby nemá na dotyčný majetek manželské právo.

2 Jak si mohou manželé uspořádat majetkové poměry v manželství? Jaké jsou v tomto případě formální požadavky?

Manželé mohou uzavřít smlouvu o úpravě majetkových poměrů v manželství, a to před uzavřením sňatku, nebo během manželství. Smlouva o úpravě majetkových poměrů v manželství ovlivňuje způsob rozdělení majetku manželů. Manželé se mohou například dohodnout, že manžel nemá manželské právo na majetek patřící druhému manželovi, nýbrž že si každý manžel ponechává svůj vlastní majetek. Manželé se mohou rovněž dohodnout, že určitý majetek je z rozdělení majetku manželů vyloučen.

Smlouva o úpravě majetkových poměrů v manželství musí být uzavřena písemně a opatřena datem a podpisem. Mimoto ji musí dosvědčit dvě nezainteresované osoby. Smlouva o úpravě majetkových poměrů v manželství vstupuje v platnost, jakmile byla zaregistrována v místní evidenci obyvatel [*maistraatti*] (nebo od počátku roku 2020 úřadem pro digitální služby a údaje o obyvatelstvu [*Digi- ja väestötietovirasto*]).

3 Je svoboda uspořádat majetkové poměry v manželství nějak omezena?

Zákon o manželství obsahuje určitá omezení týkající se správy majetku, jako je společná domácnost manželů nebo movité věci v domácnosti. Manžel nemůže bez písemného souhlasu druhého manžela nakládat s nemovitostí, která je užívána ke společnému bydlení manželů. Bez souhlasu druhého manžela nemůže manžel zcizit nájemní právo či jiná práva opravňující k vlastnictví bytu určeného ke společnému bydlení manželů; movité věci, které tvoří součást vybavení společné domácnosti a které užívají oba manželé; potřebné nástroje a nářadí používané druhým manželem nebo movité věci, které jsou určeny k osobnímu užívání druhého manžela nebo dětí.

Rozdělení majetku manželů je možné upravit, pokud by toto rozdělení jinak vedlo k nepřiměřenému výsledku nebo pokud by druhý manžel získal neoprávněnou finanční výhodu. To znamená, že v každém jednotlivém případě se lze po náležitém uvážení odchýlit od pravidel, která se jinak vztahují na rozdělení majetku manželů. Při zvažování úpravy rozdělení majetku manželů je třeba věnovat zvláštní pozornost době trvání manželství, práci manželů pro společnou domácnost a činnosti za účelem hromadění a zachování majetku, jakož i jiným srovnatelným skutečnostem týkajícím se financí manželů.

Při úpravě rozdělení majetku manželů může být nařízeno, že manžel neobdrží majetek druhého manžela na základě manželského práva nebo že zmíněné právo je omezeno; že určitý majetek je z manželského práva při rozdělení majetku manželů zcela nebo částečně vyloučen nebo že veškerý majetek nebo jeho část vyloučené z manželského práva druhého manžela dohodou manželů jsou při rozdělení považovány zcela nebo částečně za majetek, na nějž se vztahuje manželské právo druhého manžela.

4 Jaké jsou právní účinky rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné na majetkové poměry v manželství?

Pokud probíhá řízení o rozvodu manželství nebo pokud manželství zaniklo, musí se majetek manželů rozdělit, požádá-li o to jeden z manželů nebo dědic zesnulého manžela. V případě tohoto rozdělení majetku manželů se manželské právo uplatní stanovením částky, kterou musí manžel, jehož čisté jmění je vyšší, odevzdat druhému manželovi. Nemá-li žádný z manželů manželské právo na majetek druhého manžela, majetek manželů se nerozdělí, nýbrž oddělí. Jestliže mají manželé společný majetek, musí být v případě rozdělování majetku manželů nebo oddělení jejich majetku na žádost rozdělen i tento majetek.

Rozdělení majetku manželů lze provést rovněž v případě vynesení cizího soudního rozhodnutí o rozluce manželů, jejichž majetkové poměry v manželství se řídí finským právem. Rozdělení však nelze provést, pokud manželé po vynesení soudního rozhodnutí o rozluce soužití obnoví.

5 Jaké jsou důsledky smrti jednoho z manželů pro majetkové poměry v manželství?

Zaniklo-li manželství kvůli úmrtí jednoho z manželů, platí v zásadě stejná pravidla.

Zanechal-li zesnulý manžel přímé dědice (děti nebo jejich potomky), může vdova nebo vdovec a dědici zesulé osoby požádat o rozdělení majetku manželů. Při tomto rozdělení majetku manželů je hlavním pravidlem rozdělení veškerého majetku rovným dílem. Polovina majetku případně pozůstalému manželovi a druhá polovina se rozdělí mezi dědice. Má-li však vdova nebo vdovec větší majetek než zesnulý manžel, má právo ponechat si veškerý svůj majetek.

Zaniklo-li manželství kvůli úmrtí jednoho z manželů, zesnulý manžel však nezanechal přímé dědice, dědí vdova nebo vdovec veškerý majetek zesnulého manžela, pokud tento nestanovil v závěti jinak. V tomto případě se majetek manželů nerozděluje na majetek zesnulého manžela a majetek pozůstalého manžela. Obecným pravidlem je, že teprve po úmrtí obou manželů musí být majetek, který zanechal manžel, jenž zemřel jako druhý, rozdělen rovným dílem mezi dědice obou manželů. Vdova nebo vdovec nemůže odkázat v závěti to, co by připadlo dědicům manžela, který zemřel jako první.

Pokud dědici nepožadují rozdělení pozůstalosti nebo pokud se rozdělení nevyžaduje podle podmínek závěti zesnulého manžela, může se pozůstalý manžel ponechat ve vlastnictví nerozdělenou pozůstalost zesnulého

manžela. Pozůstalý manžel však má právo ponechat si ve vlastnictví společnou domácnost manželů a společné movité věci tvořící vybavení domácnosti, pokud vdova nebo vdovec nevlastní jinou nemovitost vhodnou k bydlení.

6 Jaký orgán má pravomoc rozhodovat ve věci majetkových poměrů v manželství?

Ve Finsku nezahajují orgány řízení týkající se majetku manželů z vlastního podnětu. Nedospějí-li manželé k dohodě ohledně rozdělení majetku, ustanoví okresní soud (*käräjäoikeus*) na návrh exekutora, který majetek manželů rozdělí.

7 Jaké jsou důsledky majetkových poměrů v manželství pro právní vztahy mezi jedním z manželů a třetí osobou?

Manželství zpravidla neomezuje právo kteréhokoli manžela uzavírat dohody, nýbrž během manželství má každý manžel právo rozhodovat o svém majetku bez souhlasu druhého manžela.

Žádný z manželů mimoto není ze zákona přímo odpovědný za dluhy druhého manžela. Manželé však mají společnou odpovědnost za dluh, který vznikl jednomu z manželů v souvislosti se zaopatřením rodiny, jakož i za platbu nájemného za společné obydlí manželů. Manželé mohou ukončit nájemní smlouvu týkající se společného obydlí pouze společně, třebaže nájemní smlouvu podepsal pouze jeden z nich.

Práva věřitelů jsou v zákoně o manželství chráněna tak, že se žádný z manželů nemůže vzdát svého práva na rozdělení majetku manželů způsobem, který je pro věřitele závazný. Pokud v případě rozdělení majetku manželů odevzdal některý z manželů druhému manželovi nebo dědicům druhého manžela majetek, jehož hodnota značně přesahuje to, co měl předat, lze rozdělený majetek žádat zpět a vložit jej do konkurzní podstaty.

8 Krátký popis postupu pro rozdělení společného jmění manželů v tomto členském státě, včetně jeho vypořádání a zániku.

Ve Finsku nezahajují orgány řízení týkající se majetku manželů z vlastního podnětu. Pokud probíhá řízení o rozvodu manželství nebo pokud manželství zaniklo, musí se majetek manželů rozdělit, požádá-li o to jeden z manželů nebo dědic zesnulého manžela. Nemá-li žádný z manželů manželské právo na majetek druhého manžela, je třeba majetek místo rozdělení oddělit.

V případě rozdělení majetku manželů kvůli rozvodu je hlavním pravidlem rozdělení veškerého majetku rovným dílem, pokud manželé neuzavřeli smlouvu o úpravě majetkových poměrů v manželství. Rozdělení majetku manželů lze rovněž upravit, pokud by to jinak vedlo k nepřiměřenému výsledku. Na žádost se musí v případě rozdělení nebo oddělení majetku rozdělit i společné jmění manželů.

Pokud manželství zanikne kvůli úmrtí jednoho z manželů a zesnulý manžel zanechal přímé dědice (děti nebo jejich potomky), může vdova nebo vdovec a dědici zesulé osoby požádat o rozdělení majetku manželů. Při tomto rozdělení majetku je hlavním pravidlem rozdělení veškerého majetku rovným dílem. Polovina majetku připadne pozůstalému manželovi a druhá polovina se rozdělí mezi dědice. Jestliže má pozůstalý manžel na druhou stranu větší majetek než zesnulý manžel, má vždy právo ponechat si veškerý svůj majetek. Zaniklo-li manželství kvůli úmrtí jednoho z manželů, zesnulý manžel však nezanechal přímé dědice, dědí pozůstalý manžel veškerý majetek zesnulého manžela, pokud tento nestanovil v závěti jinak. Obecným pravidlem je, že teprve po úmrtí obou manželů musí být majetek, který zanechal manžel, jenž zemřel jako druhý, rozdělen rovným dílem mezi dědice obou manželů.

Strany si mohou majetek rozdělit samy na základě vzájemné dohody (rozdělení po dohodě). Pokud strany k dohodě nedospějí, rozdělí majetek soudem ustanovený exekutor na návrh jednoho z manželů (soudní rozdělení).

V případě rozdělení majetku po dohodě se toto rozdělení zaznamená v listině, která musí být opatřena datem a podpisem. Mimoto ji musí dosvědčit dvě nezainteresované osoby. Pokud majetek rozděluje exekutor, je třeba vyhotovit listinu, kterou podepíše exekutor.

Listinu lze předložit místní evidenci obyvatel (od počátku roku 2020 úřadu pro digitální služby a údaje o obyvatelstvu) za účelem její registrace. Registrace dokladu o rozdělení majetku chrání každého z manželů před vymáháním pohledávek ze strany věřitelů druhého manžela; jinak nemá na platnost rozdělení majetku mezi manžele vliv.

9 Jaké jsou postupy a dokumenty nebo informace, které se obvykle požadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Vlastnictví nemovitosti lze zaregistrovat podáním žádosti o zápis vlastnického práva. Vlastnické právo se zapisuje do veřejného rejstříku vlastnických práv a hypoték. Po registraci vlastnického práva k nemovitosti je na osvědčení o vlastnictví uveden nový vlastník.

Dojde-li ke změně vlastnictví nemovitosti z důvodu rozdělení nebo oddělení majetku, je nutné zaslat finskému katastrálnímu a kartografickému úřadu [*Maanmittauslaitos*] originál dohody o rozdělení nebo oddělení majetku, vysvětlení důvodů rozdělení majetku (např. oznámení okresního soudu, že u něj bylo zahájeno řízení o rozvodu manželství) a potvrzení o uhrazení daně z převodu nemovitostí za účelem podání návrhu na zápis vlastnického práva.

Lhůta pro zápis vlastnického práva k rozdělenému majetku z důvodu zániku manželství začíná běžet, jakmile rozdělení nabude účinku. Lhůta pro zápis vlastnického práva činí šest měsíců.

■ Poslední aktualizace: 15/02/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.